

Tovačovský *Kamelot*

Červen 2011
číslo 3
cena 15 Kč

Z obsahu

- Názory čtenářů
- ZŠ a MŠ Tovačov
- Z minulosti města
- Z kulturního a spol. dění
- Ze života seniorů
- Ze sportu
- Pozvánky

Tovačovský plavecký maraton

Tovačovský plavecký maraton

Řecký den ve škole

Vycházka po bojišti 1866

V průběhu měsíce června byly ve městě rozmístěny nádoby (kontejnery) na bioodpad. Bioodpad je jakýkoli odpad schopný rozkladu. Bioodpad vznikající v domácnostech je pak nazván biologicky rozložitelný komunální odpad (BRKO).

Nádoby na bioodpad jsou **hnědé barvy** a mají objem 770 l. Svoz bude prováděn **2x týdně – v úterý a v pátek** (pravidelný interval svozu zamezí vzniku zápachu a zajistí kvalitní vstupní surovinu pro kompostárny).

Co patří do nádoby na bioodpad:

- z domácností: zbytky ovoce a zeleniny, slupky z brambor a citrusových plodů, vyluhované čajové sáčky, kávová sedlina, vaječné skořápky, zbytky pečiva,
- ze zahrady: posekaná tráva, seno, sláma, listí, květiny, zelenina (kořeny i listí), kousky větví, stromů i keřů (nastříhané, posekané a jinak zpracované do 30 cm).

Co nepatří do nádoby na bioodpad:

zbytky jídel, kosti, maso, oleje a tuky, uhynulá zvířata, dlouhé větve, popel z uhlí a briquet, jiný odpad, jako papír, plast, sklo, textil apod., biologicky nerozložitelný odpad, kamení a smetky z chodníků a silnic.

Proč třídit bioodpad?

- Snížíte produkci komunálního odpadu o 30 – 40 %.
- Šetříte životní prostředí – na skládce bioodpad hnije a organická hmota umírá. Při tomto anaerobním

rozkladu se tvoří toxické výluhy a skleníkové plyny, které navíc nepříjemně zapáchají. Tříděním bioodpadu přispíváte k uchování přirozeného koloběhu živin a organických látek. V kompostárnách z něj vzniká kvalitní hnojivo – kompost.

- V neposlední řadě separaci bioodpadu bude ukládat nový zákon.

Město Tovačov má 18 kontejnerů, které jsou rozmístěny na těchto stanovištích:

- o Podvalí – u školního hřiště
- o Nádražní – parkoviště u sportovní haly
- o Před sportovní halou – u bočního vchodu
- o Prostějovská – bytovky u hlavní silnice
- o Prostějovská – u tříděného odpadu
- o Jiráskova – u tříděného odpadu
- o Jiráskova – u hřbitova
- o Jiráskova – u bytoven č.p. 531 a 532
- o Sadová – pod benzínkou u dětského hřiště
- o Široká – před obchodem Jednota
- o Kpt. Jaroše – u tříděného odpadu před Lapačem
- o Podzámčí – parkoviště u zahrádkářské kolonie
- o Žižkova – u trafostanice domova pro seniory
- o Denisova – parkoviště za obchodním střediskem
- o Annín – u tříděného odpadu

Rozmístění kontejnerů není pevné, ale může se změnit dle požadavků občanů nebo svozové firmy.

Názory čtenářů

PROJEKT „BEZPEČNĚ DO ŠKOLY“

Rádi bychom Vás jako Klub rodičů a přátel školy informovali o projektu, který podporujeme a společně se Základní a mateřskou školou Tovačov usilujeme o zvýšení dopravní bezpečnosti nejen našich dětí, ale i seniorů a postižených občanů.

Zajímavou studii nechal zpracovat ředitel školy pan Odehnal v grantovém programu s názvem „Na zelenou“. S tímto projektem, v kterém je navrženo na různých místech v Tovačově sedm míst pro zbudování nových přechodů pro chodce, jsme měli jako KRPŠ možnost se seznámit.

Bohužel od tohoto projektu uplynuly

již tři roky (projekt byl zpracován v roce 2008) a město Tovačov nebo více méně naši zastupitelé města v čele se starostou panem

Bouchalem zatím danou situaci viditelně neřeší. Domníváme se, že pokud jdou vybudovat v okolních obcích, jako jsou Troubky, Dub nad Moravou nebo dokonce v Charvátce či Blatci, bezpečné přechody pro chodce, tak to jistě je možné při trochu dobré vůli i v Tovačově.

Osobně jako předseda KRPŠ jsem oslovil paní Dopitovou o pomoc v této záležitosti a ta přislíbila podporu s tím, že danou záležitost projedná na krajském úřadě.

Při jednání s panem Odehnalem jsme došli k závěru, že dva z nejdůležitějších přechodů, které by bylo nutné zřídit, jsou ke sportovní hale přes Prostějovskou ulici

a druhý na Olomoucké ulici k autobusovým zastávkám. Velmi potřebný přechod by byl pro obyvatele Anína u autobusového nádraží, ale zbudování tohoto přechodu je bohužel velmi komplikované.

Pevně věřím, že pan Bouchal udělá správné kroky k realizování tohoto projektu a opět nezaspí tohle volební období, ve kterém je možné toho hodně dosáhnout tak, aby se i naše město zařadilo na úroveň okolních vesnic a obcí, pro které je prioritou bezpečí občanů.

Budeme rádi za vaše podněty k této záležitosti a společným úsilím věříme ve zlepšení bezpečnosti města Tovačova. S vašimi podněty a připomínkami bychom rádi jako KRPŠ začali zpracovávat projekt „Bezpečné město“.

Za KRPŠ předseda Zbyněk Opatrný

NA ZELENOU – BEZPEČNĚ PŘECHODY

Ve svém příspěvku se vracím k článkům „Na zelenou – bezpečné přechody“, které byly uveřejněny v minulém Kamelotu.

Zmíněný materiál „dopravní studie

pro zpracování projektové dokumentace“ jsem si vypůjčil, prostudoval a musím konstatovat, že byl velmi pečlivě zpracován a byla zde znát dobrá spolupráce žáků školy s projektantkou problematiky.

Ředitel školy i Mgr. Štěpánek se ptají, co se od roku 2008 v této věci zajistilo, a odpověď je jasná. NIC.

Nevím, jaké stanovisko zaujalo městské zastupitelstvo k uvedenému problému a zda bylo alespoň nastíněno nějaké řešení.

Jsem osobně přesvědčen, že mnohé přechody mohly být alespoň barevně vyznačeny, vč. osazení příslušných dopravních značek. Není to ideální a

konečné řešení – byl by to alespoň malý krůček k větší bezpečnosti školáků a také naší veřejnosti.

Některé přechody je možno realizovat, jelikož nejsou na silnici II. třídy (Olomoucká, Široká a Nádražní).

Věřím a snad i všichni naši občasně, že úprava této silnice bude letos provedena, jak je nám to slibováno již několik roků.

Na úpravy přechodů na jiných komu-

nikacích prý nejsou peníze. Tyto byly ale utráceny na jinou asfaltovou komunikaci. Říká se jí „Bezděkova cesta“, a to je příjezd u sběrných surovin k soukromému pozemku býv. místostarosty. Akce byla realizována ještě před projednáním v radě i v městském zastupitelstvu, mimo plán akcí.

Nevím, kolik silnice stála, ale nějaký přechod by se za tuto částku určitě opravil.

A ještě mám jednu připomínku. Proč není vyznačen přechod pro chodce u křižovatky „Hostinec na růžku“, když se celá komunikace kolaudovala a je v provozu? Vyznačení přechodu bylo určitě ve finančním plánu silnice.

Tolik pár slov k této situaci, čímž chci veřejně podpořit zájem školy o zlepšení bezpečnosti školní mládeže v našem městě.

Príspevek napsal: Vybíral Vladimír

Některé věci se ani po letech nemění...

„Bývaly doby – my staří je dobře pamatujeme – kdy na hrázi zámecké pro pohodlí obecního bylo kolik lávek, důkladných lávek dřevěných, umístěných pod věkovitými duby. Jak milo bylo tu posedět za vedra letního ve chladivém stínu! Žel, že lid nedovedl ocenit blahovůli majitele panství. Lávky určené pro pohodlí starých lidí bývaly znečišťovány, ba surově ničeny a rozkradeny... Jaký div, že panství po několika zmařených pokusech přestalo dávat lávky na hráz.“ Tyto i dnes velmi aktuální věty napsal již před osmdesáti lety historik K. Štégr. I dnes ve vskutku stále nádherné přírodní lokalitě zámecké aleje v Tovačově můžeme najít podobné výjevy,

kteřé popisoval autor výše uvedených vět již v roce 1931. Jak vidno, určité záležitosti se příliš nemění ani po mnoha letech. Vandalismus, naprosto brutální ničení toho, co má sloužit široké veřejnosti, znečišťování veřejných prostranství, krádeže a ničení městského mobiliáře i devastace přírody jsou jevy, jež s sebou přinesl především průmyslový věk a techniky vyspělé civilizace. Ani naši moderní civilizaci se bohužel nevyhýbají. Za vším tímto ničením však vždy stojí zcela konkrétní člověk. Každému přirozeně není dáno, aby za ním v jeho životě zůstaly výrazné činy a hodnoty. Takový člověk by se měl snažit alespoň svému okolí neškodit, když už ničím jiným nemůže k rozvoji společnosti přispět. Važme si přírody a cenných památek, které nám zanechali naši předkové. Je naší povinností je chrá-

nit a odkázat budoucím generacím. V opačném případě můžeme počítat s tím, že nás nazvou nezodpovědnými barbary a ničiteli hodnot. To by ale jistě většina z nás nechtěla.

Bc. Miroslav Pořízek, Tovačov

Při cestě zámeckou alejí v Tovačově se nám bohužel může často naskytnout i podobný obrázek.

Z minulosti města

Tovačov má narozeniny (3. část)

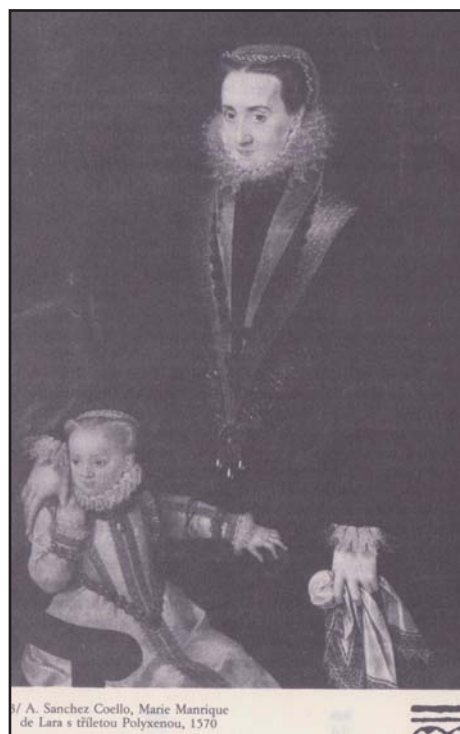
Páni z Pernštejna, rod moravský a český, užívali znaku černé zubří hlavy, náleželi k nejvýznamnějším panským rodům předběláhořské Moravy. Tovačov drželi po celé 16. století.

Do osudů města zasáhli významně stavebně i hospodářsky. Při kupu panství tvořilo hrad Tovačov, Staré a Nové město tovačovské, předměstí Cíp, městečko Kralice, dědina Věrovany s rybníkem Hradecký, Rakodavy, Ivaň, Oplocany, Výkleky, Hrdibořice a části dalších osad. Za Jana z Pernštejna byla dále rozšiřována rybníční síť.

Vilém z Pernštejna, stejně jako Ctibor, stál v popředí politické činnosti. Byl podnikavý a pokrokový v zemědělství i obchodu. Rybníkářství, ve kterém rovněž vynikal, se výrazně podílelo na utváření krajiny i v Tovačově. Pernštejnové udělili městu četná privilegia. V té době byl Tovačov poddanským městem střední velikosti a rozlohy, významem však patřil

mezi přední moravská města. Rovněž se Pernštejnové významně zasadili o přestavbu zámku. Za Viléma z Pernštejna a jeho syna Jana bylo postaveno východní zámecké křídlo a k němu přistavěna do nádvoří otevřená dvoupatrová arkáda s kuželkovou balustrádou. Dále proběhly rozsáhlé fortifikační úpravy okolí objektu, zejména dokončením či vybudováním vnitřního a vnějšího příkopu, zásobovaných až do druhé poloviny 19. stoleté vodou z bažiny na severní straně areálu.

V roce 1559 se začalo s výstavbou zámecké kaple, kterou obdivujeme dodnes. Kaple sice za Pernštejnů dokončena nebyla, ale byla stavěna pro manželku tehdejšího zámeckého pána Vratislava, zvaného Nádherný. Španělskou šlechtičku Marii Manrique de Lara (u nás známou jako „černá paní“) si Vratislav vzal za manželku 14. září 1555 ve Vídni. Jejich manželství bylo velmi plodné. Dostupné prameny dokládají,

V. A. Sanchez Coello, Marie Manrique de Lara s třiletou Polyxenou, 1570

že Marie během 27 let porodila celkem 21 dětí – osm chlapců a třináct dcer. Mnoho jich ale zemřelo v útlém věku. Dospělosti se dožili jen synové Jan (1561 – 1597) a Maxmilián (1575 – 1593), dcery pak Johana (1556 – 1631), Elizabeta (1557 – 1609), Františka (1565 – 1630), Polyxena (1566 – 1592), Luisa (1575

– 1641) a Bibiana (1577 – 1616). Vratislavovou nejslavnější dcerou se bezesporu stala Polyxena, provdaná v roce 1587 za Viléma z Rožmberka a v roce 1603 za Zdeňka Vojtěcha z Lobkovic.

Vratislav na zámku zřídil také obrazárnu.

Na konci 16. století byli Pernštejnové

nesmírně zadlužení, proto byli postupně nuceni rozprodávat své rozsáhlé državy. Roku 1597 odkoupil tovačovské panství za 182 000 zl. Štěpán z Illésházu na Pezinku a Trenčíně, aby je po třech letech znovu prodal bratrům Vejkartovi s Karlovi ze Salm – Neuburku, ale o tom zase příště.... kvetazaj

Tovačov si připomněl 30. výročí ukončení osobní železniční dopravy

Mnoho desítek zájemců vyrazilo v neděli 8. května 2011 připomenout si, jak to vypadalo, když ještě mezi Tovačovem a Kojetínem fungovala pravidelná osobní železniční doprava. Akce pořádaná občanským sdružením Kroměřížská dráha za podpory sponzorů se konala u příležitosti 30. výročí ukončení pravidelné osobní železniční dopravy na této trati. Motorový vůz 810.191 zajišťoval během dne dopravu zájemců mezi Tovačovem a Kojetínem a vypraven byl i speciální fotovlak pro přátele železnice s prodlouženou jízdní dobou, aby bylo možné pořídit několik záběrů motorového vozu na trati. Zájemci o tuto jízdu si však museli připlatit vyšší jízdné. Dobovou atmosféru zajistila také obsluha vlaku, a to v uniformách z 80. let minulého století a s klasickými kleštěmi pro štípání starých lepenkových jízdenek.

Pro připomenutí – přeprava cestujících se stala na této trati obětí trendu

rušení nerentabilní osobní dopravy na vedlejších tratích. Poslední vlak, který pravidelnou dopravu cestujících zajišťoval zde projel právě na konci května roku 1981, přesně 30. května. Argumentovalo se jednak dostatečným počtem autobusových linek mezi oběma městy a také vysokou frekvencí nákladních souprav odvázejících produkci z těžby na tovačovských jezerech a produkci paneláren v Lobodovicích a Tovačově. Osobní vlaky začaly těm nákladním na trati náhle „příliš překážet“. Jistá a ne zcela zanedbatelná naděje na obnovení osobní přepravy svítla v polovině 90. let. Mnoho občanů v obou městech i obcích ležících na trati se také přiklábalo k obnovení pravidelné dopravy. Následná změna způsobu financování osobní dopravy a také zrušení dopravní služby v Tovačově šanci na obnovení pravidelné osobní dopravy do Tovačova zřejmě natrvalo pohřbily. I vzhledem k masivní podpoře státu smě-

rem k silniční přepravě. Zašlou slávu trati tak v Tovačově nyní připomíná již jen silně chátrající nádražní budova. Kromě nákladních vlaků, které na této trati stále jezdí, se zde konají v posledních letech i pravidelné každoroční jízdy historických souprav. V letošním roce by se zvláštní vlaky na této trati ještě měly objevit, a to v srpnu u příležitosti festivalu Tovačovský portál a Kojetínských hodů a také v říjnu v termínu tradičního Výlovu Hradeckého rybníka v Tovačově.

Bc. Miroslav Pořízek, Tovačov

Vojenská historie a vše, co ji doprovází

V prvních dvou letošních číslech „Tovačovského Kamelotu“ jsem si s pozorností přečetl článek pana Vlastimila Kohna nazvaný „Války – vojáci – hrdinové a současníci“. Autor uvádí, že ho napsal jako svou reakci na obsah brožury „TOVAČOV – Město pod Spanilou věží“. Jde o reprezentativní publikaci vydanou v roce 2008, která v krátkosti, ale výstižně propaguje historii, přírodu, tradice i kulturu a sport města a jeho okolí a vybízí: „Přijďte! Těšíme se na vaši návštěvu“. Z 10 stránek o historii jsou dvě věnovány bitvě u Tovačova z roku 1866. Doprovodný text doplňují fotografie 7 památek na padlé z této bitvy. A právě tyto dvě strany autor článku kritizuje a uvádí, že jde o „stále opakovanou a připomínkovanou, až skoro glorifikovanou válku prusko-rakouskou v roce 1866...“.

Nevím, z čeho pan Vlastimil Kohn usuzuje, že historie tovačovské bitvy a prusko-rakouské války 1866 je na Tovačovsku stále opakovaná a připomínaná,

když sám na jiném místě říká, že „trocha historie nikoho nezabije“, a několikrát ji k různým událostem sám předkládá. Dospěl pisatel ke svému názoru pod vlivem stále výstavy o tovačovské bitvě 1866, která byla donedávna součástí prohlídky zámku? Nebo k tomu přispěla podzimní putovní výstava VIA BELLI 1866? Jsou snad na vině každoroční červencové vycházky po tovačovském bojišti 1866 pořádané k uctění obětí bitvy i jako setkání zájemců o místní historii? Nebo ještě něco jiného? Představa, že by příčinou mohla být soustavná pozornost věnovaná zdejším památkám 1866, které jsou městem a Komitétem 1866 postupně opravovány a udržovány v kulturním stavu tak, jak je to ve slušných společnostech pravidlem, se mi zdá nemožná. Péče o památky na padlé z roku 1866 nevychází z toho, že se na ně vztahuje zákon č. 122/2004 Sb. o válečných hrobech a pietních místech nebo že jsou zapsány v seznamu kulturních nemovitých pamá-

tek, ale je vyjádřením snahy konkrétních lidí zachovávat a ctít odkazy našich předků a mít úctu a pokoru k padlým.

S osobním názorem pana Vlastimila Kohna, že události prusko-rakouské války není dobré stále opakovat a připomínat, nesouhlasím, ale respektuji ho. Jsem naopak názoru, že každou historii, která se jakkoliv dotkla regionu a našich předků, zejména tu s dalekosáhlejším přesahem, jakým válka prusko-rakouská byla, je prospěšné co nejvíce a nejčastěji přibližovat lidem, a podpořit tak i jejich přirozený vztah k prostředí, ve kterém žijí. A netýká se to jen historie. Naprosto však nesouhlasím s tím, že prusko-rakouská válka je téměř glorifikována, tedy oslavována a velebena. Žádná válka nemůže být takto označována, i kdyby šlo o válku vítěznou. Každé válečné dění přináší jen zkázu, újmu na životech, na zdraví, na majetku a vede k rozvratu charakterů. Žádnou připomínku či prezentaci prusko-rakouské války, jak v Tovačově, tak i jinde, nelze

označit jako oslavu. Vždy na prvním místě je prosazováno důstojné a pietní uctění památky všech padlých a zemřelých obětí válečného konfliktu. Následné bojové ukázky jsou jen praktickým představením a poučením pro diváky, jak v té době boj probíhal, jakou taktiku, zbraně a uniformy vojáci užívali, jak vypadala jejich vojenská ležení, zdravotní služba, a to především z pohledu prostých vojáků. A netýká se to jen akcí souvisejících s prusko-rakouskou válkou, ale i konfliktů z jiných období, které bych zde mohl jmenovat. A tak ani tomuto vždy trochu stylizovanému předvádění vojenské historie pro širokou veřejnost nelze v žádném případě dát nálepku, že jde o glorifikaci války.

Rovněž nelze souhlasit s tím, aby se někdo jako pan Vlastimil Kohn pasoval do role arbitra určujícího, který padlý voják si zaslouží větší a častější úctu než jiný, nebo stanovoval kritéria, které pietní vzpomínky mají být výraznější a které ne. V tomto nejsou a ani nemohou být ustanoveny žádné kategorie. Vojáci stáli na takové straně, jakou jim přisoudil osud, a on také rozhodoval o jejich životě a smrti. Nemůže být lepšího a horšího padlého vojáka. Ve smrti si jsou všichni naprosto rovni a zaslouží si stejnou a důstojnou úctu a vzpomínku. Pietní akce padlým pak mají takovou úroveň, jakou jim projevíme my živí. Je-li nedostatečná, nedůstojná nebo dokonce žádná, je jen na nás, jak jsme schopní to změnit a napravit.

Nyní se vrátím k vojenské historii popisované v Kamelotu. Chci tím ještě upozornit na pár nepřesností, které jsou zde uvedeny, a doplnit některé úvahy pisatele. To nemění nic na tom, že považuji za správné, aby obdobné články vycházely a objektivně připomínaly veřejnosti dějinné události. Výběr témat, jejich rozsah a třeba návaznost na daný region je plně v pravomoci autora.

Podpora Rakouska Ruskem se projevila zejména v roce 1849, když carská vojska potlačila uherskou revoluci (bitva u města Világos). V letech 1853 – 1856 mezi Ruskem a Osmanskou říší (Tureckem) probíhala tzv. Krymská válka. Proti Rusku vojensky vystoupila Francie a Velká Británie a tyto spojence podporovalo i Rakousko, které tak přišlo o dosavadní ruskou přízeň a platilo to i v roce 1866.

Rakušané v roce 1859 nebyli poraženi francouzsko-sardinským vojskem u Lombardie, ale v provincii Lombardie (hlavní město Milán). Stalo se tak u měst Magenta a Solferino.

V roce 1862 se stal Otto von Bismarck

především pruským ministerským předsedou určujícím i zahraniční politiku Pruska.

Podnětem pro vznik války mezi Pruskem a Rakouskem v roce 1866 byl, jak je uvedeno v článku pana Vlastimila Kohna, spor o Šlesvicko a Holštýnsko. Avšak hlavním důvodem byla snaha Pruska vojensky porazit Rakousko, vytlačit ho z čela Německého spolku a uvolnit si cestu k vytvoření jednotného Německa s pruským králem v čele. Na překročení rakouských hranic (de facto českých) pruskými vojsky dne 22. června 1866 a na další jejich postup do vnitrozemí nešlo odpovědět jinak než vojensky. V tomto případě pak ztrácí smysl polemizovat o spravedlivé či nespravedlivé válce. Je-li napaden suverénní stát, většinou se brání. Z historie však známe i jiné případy. Rakousko mezi bezbranné a odevzdané státy nepatřilo, a tak došlo k válce. Proti Rakousku bojovalo i Italské království (jak uvádí Kamelot – Vlachové, tedy Italové). Byli však tzv. rakouskou Jižní armádou poraženi. Na vítězství Prusů nad Rakušany to ale vliv nemělo. S pomocí Maďarů Prusové nepočítali (opak tvrdí článek v Kamelotu). Uherské (maďarské) vojsko bylo plně začleněno do rakouské armády. Za pomoc nelze považovat neúspěšnou a bezvýznamnou separátní snahu jednotlivce zorganizovat v Uhrách protihabsburské povstání. Dále Kamelot píše o nechuti zemí Německého spolku, sympatizantů Rakouska, bojovat po jeho boku. Je pravda, že řada z nich proti Prusům postupovala velice opatrně, ale došlo i k větším bojovým střetům, v nichž např. vojsko hannoverského království u Bad Langensalzy Prusy porazilo. Menší střety pak vedla tzv. spolková armáda, tvořená bavorským a hessenským sborem a jednotkami nassavské, württemberské a bádenské armády. Naopak kompletní saské vojsko se na českém území přidalo k rakouské severní armádě a absolvovalo s ním celou válku. Saská jízda např. zvítězila u Kralic na Hané (14. 7. 1866) a Kirsch Wilhelm, padlý saský dragoun, je jako jediný ze spojenců uveden i na ústředním tovačovském pomníku.

Naprostým omylem článku v Kamelotu je sdělení, že pruská puška (jehlovka Dreyse) se dala nabíjet čtyřmi náboji. Nabíjela se stejně jako puška rakouská (předovka Lorenz) jen jedním nábojem, ale zezadu. Tato změna techniky i vlastní střely (předchůdkyně patrony) umožnila pruské pěchotě asi 3x rychlejší střelbu než soupeři. I když proti předovce měla i své

nevýhody, je pruská puška považovaná za jeden z řady důvodů pruského vítězství.

Opravit nutno i názor, že naši předci nechtěli ve válce padnout za cizí zájmy. Pravdou je jen tvrzení první. Umírat nechtěli. Neuvažovali však o tom, že by bojovali za cizí zájmy. K jejich zemi se opět blížil odvěký pruský nepřítel, kterého od svých předků dobře znali ze slezských válek a věděli, co umí. Pamatovali si také, že v těchto válkách naše země přišly o části území, která se nám již nikdy nevrátila. Náladu té doby lze vypožorovat i z mnoha kronik psaných prostými lidmi. V nich se obyvatelé Čech, Moravy a Slezska spoléhali na své vojsko, ve kterém český mluvící vojáci byli, proti jiným národům, ve větším podílu, než odpovídá poměru obyvatel. V boji pak naši vojáci patřili k těm nejstatečnějším. To dokládá i skutečnost, že pluky doplňované v Opavě a v Kroměříži byly u Trutnova (27. 6. 1866) strůjci jediného většího vítězství rakouských vojsk nad Prusy. O tom, že i česká společnost chtěla v této válce pomoci své zemi, svědčí i snahy Sokolů bojovat s nepřítelem vlastními jednotkami. Stejně snahy měli i studenti, jak o tom píše i sám T. G. Masaryk. Vznikaly i různé podporovací spolky zapojující se do ošetřování raněných, do pomoci navracejícím se vojákům z války, válečným invalidům i vdovám a sirotkům po padlých. Brněnský spolek podporovací svou aktivitu projevil i tím, že u Tovačova, na největším moravském bojišti 1866, postavil důstojný pomník. Zmínil jsem se o anexi našeho území během slezských válek. Něco podobného hrozilo i v roce 1866. Po svém vítězství měli Prusové v moci bohatou a vzdělanou českou a moravskou zemi a touha si ji alespoň částečně přivlastnit byla velká. Uvažovali o posunu své hranice až k řece Labi. K tomu však nedošlo díky Bismarckovi, který věděl, že brzy bude Prusko válčit s Francií a teprve toto vítězství završí hlavní pruský cíl v podobě vytvoření jednotného Německa (válka s Francií 1870 – 1871). Jít do boje s Francií a mít za zády pokořené Rakousko a jeho stále silnou armádu navíc posílenou o vojsko z italské fronty by pro Prusko mohlo mít fatální důsledky. Dá se tedy spolehlivě tvrdit, že rakouské vojsko s českými, moravskými a slezskými vojáky ubránilo celistvost našeho území v podobě, jak ho známe dnes. V následujících érách české řadové vojsko příležitost bránit naši zemi již nedostalo.

V Tovačově jsou i jiné válečné památky než z roku 1866. Navštívil jsem je a

nemyslím si, že by byly nějak zanedbávány. O desce 5 padlým se již zmínil pan Vlastimil Kohn. Stejná jména a dalších 60 najdeme na pomníku z I. světové války, jehož okolí bylo upraveno a osázeno maceškami. Seznam jmen padlých hrdinů obsahuje zřejmě všechny tovačovské občany, kteří v této válce padli a zemřeli. A jistě je tomu tak i u ostatních památek v mnoha našich vesnicích a městech. Co mi však vadí, je to, že většinou jsou připomínáni jen legionáři, kteří bezesporu byli jedním z důvodů vzniku samostatné republiky, nebyli však jedinými vojáky, kteří v této válce umírali. Těch, kteří skončili válku v rakousko-uherské uniformě, bylo snad 15x více než legionářů, a to jak na straně padlých, tak přeživších. Neměli bychom tedy opomíjet ani onu většinu a vytěsnit ji do pološera až k zapomnění

(tento osud, jak píše pan Vlastimil Kohn, později stihl bojovníky druhé světové války, zejména ze západní fronty). Také c. a k. vojáci plnili svou vojenskou přísahu a prokazovali statečnost a hrdinství. I v jejich řadách byli naši dědové a pradědové a i ti od nás zasluhují vzpomínku, úctu a uznání.

Druhou světovou válku v Tovačově zastupuje pomník v Široké ulici. Je to dle mého ojedinelé dílo. Nese totiž dlouhý popis vlastních událostí u Tovačova z konce války a vytesanou reliéfní mapu míst bojů. To, že je věnován jen padlým bezejmenným sovětským vojákům, není jeho vina. Jedno konkrétní jméno přece jen v Tovačově nalezneme. Sestrřelený sovětský pilot Grigorij Kucenko má svůj pomníček v blízkosti míst, kam jeho letoun dopadl. Snad jsou v Tovačově i

další památky na občany, kteří zahynuli za II. světové války jako vojáci, zemřeli v koncentracích nebo v důsledku nacistické perzekuce. Znáám jen osud pana Bohumila Venclíka, kterého Němci popravili na Pankráci.

Co na závěr? Historii a vše, co ji doprovází, nelze z žádné krajiny, vesnice nebo města vymazat. Lze ji jen překroutit, upravit nebo zapomenout. Je pouze na nás, jak k ní přistupujeme a jak ji interpretujeme. Snažme se ji také vnímat a chápat jako naši předkové, kteří v ní žili. K tomu nám pomáhají i tím, že nám zanechali řadu podnětů a odkazů. Třeba v podobě památek. Naučme se rozumět tomuto dědictví a chraňme ho i pro další pokolení.

Jiří Jemelka, Komitét 1866

1866

Od prusko-rakouské války uplyne letos 145 let. Roku 1866 proběhla u Tovačova jedna z posledních bitev této války. Pozvánku na červencovou vycházku po tomto bojišti najdete v tomto čísle Kamelotu. Zde vám ale nabízíme pár fotografií z loňské rekonstrukce bitvy, která proběhla v září a fotografie ještě nebyly zveřejněny.

FOLKLORIKA aneb Co v televizi nebylo

Vzpomínka Bohumila Venclíka /87/ na hanácký soubor dospělých v letech 1958 – 1965.

Po úspěšné činnosti dětského souboru založila jeho vedoucí pí. uč. Milada Ženčáková soubor dospělých. Stalo se to v roce 1958 a vzpomněla si také na mne, třebaže jsem měl již 34 let. Zkoušet jsme mohli díky výboru TJ Sokol v malém sále sokolovny. Kroje jsme ještě neměli, ale nadšení pro tanec bylo veliké. První veřejné vystoupení bylo při veřejném cvičení v Pavlovicích u Kojetína. Děvčata měla sukýnky z modrotisku a bílé halenky a my tmavé kalhoty a bílé košile. Tento nedostatek uvedl na pravou míru Zdeněk Válek, který celý pořad konferoval, že kroje máme v přípravě na vystoupení v Náměšti na Hané. Byla to částečně pravda, neb dětský soubor tam vystupoval na Národních dožínkách a já a Liba Švalbachová a Marie Venclíková jsme ráno v Klenotnici předvedli svátební zvyky. Kroj jsem měl vypůjčený.

V roce 1959 jsme nacvičili dvouhodinové pásmo „Rok na Hané.“ Celé pásmo sestavila pí. Milada a obsahovalo všechny zvyky, které se prováděly během roku. Vystupovali oba soubory, jak dětský, tak i dospělí. To jsme byli již krojovaní, neb v Tovačově probíhal kurz vyšívání a šití hanáckých krojů. Maminky účinkujících pro své děti obětovaly čas a každou volnou chvíli vyšívaly. Mně kraj vyšívala manželka. Celé pásmo jsme předvedli v sokolovně za účasti poměrně plného sálu. V tu dobu probíhalo v Tovačově divadelní školení, na které byl pozván národní umělec Jaroslav Vojta. Pořadatelé přišli s požadavkem, abychom toto pásmo opakovali na jeho počest. Byla neděle, ale zapracovala reklama i po vesnicích, a večer byla sokolovna víc jak plná. V přestávku nám přišel poblaho-

přát, že se mu pásmo moc líbilo a sólové tanečnici řekl, že je zralá pro DAMU. Partnerem tanečnice – Hanky Faltusové – jsem byl já. Jak k tomu došlo? Dva dny před vystoupením zakázal otec partnera Hanky, že nesmí vystupovat. Nedal se obměkčit, a tak pí. Milada vyzvala mne, abych sóla s Hankou tančil. Na nácvik to byl velmi krátký čas, ale zvládl jsem to, neudělal ostudu a to byla odezva na hodnocení Jar. Vojty. Tančili jsme „steklého Janka“ a „pomlázku.“

Současně s nácvikem pásma jsme začali nacvičovat skladbu pro II. spartakiádu pod názvem „Píseň rodné země“, která trvala jednu hodinu. Instruktorem nám byl MVDr. Alois Běhal z Přerova. Ten přebíral Miladě některé její nápady a naučil je tančit jiné soubory, které je tančí dodnes, třebaže je to již přes padesát let.

Rok 1960 začal pro soubor velkým zatížením. Přihlásili jsme se do okresního kola STM a postoupili do krajského kola v Olomouci. Zde jsme se setkali s výborným souborem „Mánes“ z Prostějova. Na ně jsme neměli a skončili na druhém místě. Zato s Hankou jsme zatančili oba sólové tance a skončili na prvním místě. V porotě zasedala známá národopisná pracovnice pí. Mátlová, která přišla za námi a poděkovala za „steklého Janka“, že jej někdo zatančil tak, jak si to představovala.

Na secvičnou jsme jezdili na různá místa republiky. Vizovice, Třeboň, okresní spartakiáda v Českých Budějovicích. Vystoupení v Praze se zúčastnilo z Tovačova 10 párů a zbytek do počtu doplnily páry z Kojetína. O tom, že jsme tančili dobře, svědčil fakt, že nás často zabírala televizní kamera, která byla umístěna přímo proti nám. Když se na ní objevilo červené světlo, tak to znamenalo, že jsme v záběru. Brala nás s Jindrou

Otáhalem při tanci „Furiant“. Potvrdili to diváci televize v Tovačově. V pásmu Píseň rodné země vystupovaly soubory z celé republiky. Střed patřil Slovensku a čtyři kruhy po stranách zase obsadily soubory Čech a Moravy. Hudbu složil Juchelka.

Jako hanácký soubor jsme jezdili hlavně po okolí, kde se pořádaly dožínky. Všude jsme slavili úspěch. Na doplnění činnosti a zpestření programu jsme nacvičili slovenské „Karičky“, ruský „Brambor“, valašský tanec s valaškama. S ruským tancem jsme měli velký úspěch, byli jsme čtyři a každý předvedl nějaký sólový výstup. Někteří diváci prý mysleli, že tančí členové státního souboru.

S tímto doplňujícím pořadem jsme vystupovali v lázních Teplice nad Bečvou, Karlové Studánce, ve Vrbně a jinde. Soubor byl zván na „Rožnovské slavnosti“, kde jsme vystoupili jako jediný hanácký soubor. Při předvádění tance „Alexandr“, kdy bylo mokré podium, při kruhu, kde každý sudý tanečník naskakoval do středu, nám to ujelo a kruh se roztrhl. Přesto nás diváci odměnili velkým potleskem. Do Rožnova jsem jezdil rád, až nám to pokazil organizační vedoucí pan Gajdica, který kromě náhrady autobusu a stravy požadoval také náhradu krojového a diety za ztracený čas. Něco dostal, ale tím jsme s vystupováním v Rožnově skončili a jiný hanácký soubor tam od té doby nevystupoval.

Naposledy jsem vystupoval v Olomouci při „Intervizním poháru“ uměleckých gymnazistek. Předával jsem také medaile. A naposledy jsem byl v kroji v průvodě při oslavách 650 let města Tovačova.

Velmi rád na tu dobu vzpomínám a souboru „HATĚ“ přeji hodně úspěchů a vedoucí pí. uč. Zdeně Ludvové pevné nervy.

B.V.

Základní a Mateřská škola

Řecký den

Ve středu 22.června 2011 se žáci šesti tříd proměnili ve starověké Řeky a Řekyně a v rámci projektu Řecký den si společně se svými vyučujícími přiblížili řeckou historii, kulturu i gastronomii. Žáci se nejprve pokusili vytvořit si starořecké oděvy – někteří si zhotovili jednoduché tógy, které ozdobili kovovými šperky, jiní si zvolili oblečení v barvách řecké vlajky – modré a bílé. Na hřišti jsme všichni společně vyvěsili řeckou vlajku a před zahájením olympijských her jsme obětovali bohům dary, aby naše klání bylo úspěšné. Hoši i dívky mohli využít svých znalostí z dějepisu a připomenout si s p.uč.Lehkou, že v době konání olympijských her musel zavládnout ve starověkém Řecku mír, zopakovali si, jak často se hry konaly, jak a v čem se soutěžilo. A i podle tehdejších zvyklostí, kdy se soutěží nesměly účastnit ženy, se na sportoviště odebrali pouze chlapci. Nejprve ale všichni museli složit slavnostní přísahu, že budou závodit čestně a že se budou ke svým soupeřům chovat s úctou.

Před samotným zahájením her jsme ještě všichni hlasitě pronesli řecké heslo, které jsme si vybrali pro naše hry: Ας κερδίσει ο καλύτερος! [As kerdísei o kalýteros] = Ať zvítězí ten nejlepší!

Zatímco se chlapci odebrali na sportovní kolbiště, dívky se s p.uč.Haraštovou ujal výroby věnce pro vítěze a také přípravy pohoštění. Tradiční vavřínový věnec sice děvčata nahradila břechtanovým, ale ozdobený drobnými květy se jim opravdu povedl a dekorovanému vítězi velice slušel.

Zatímco na školním hřišti se odehrával lýtý sportovní boj, školní klub se dočasně proměnil na přípravnu pohoštění. Děvčata nachystala jednohubky, ozdobené převážně řeckými olivami, a pro dokreslení atmosféry si na párátka do jednohubek nalepila i řecké vlaječky. Když byly dívky s přípravou hotovy, vydaly se povzbuzovat chlapce při jejich sportovních výkonech. Nejvíce se asi pobavily u přetlačované, kdy hoši museli projevit nejen svoji sílu, ale i obratnost, mrštnost a důvtip, aby s rukama za zády svého soupeře vytlačili z kru-

hu. Po ukončení poslední disciplíny byli vyhlášeni vítězové klání. Vítězem, který dostal na hlavu „vavřínový“ věnec, se stal David Frömel ze 6.B. Ale korunováním vítěze ještě Řecký den nekončil. Teď byly na řadě dívky, aby se zase ony předvedly chlapcům. V rámci hodin tělocviku si s p.uč.Volčkovou děvčata nacvičila řecký tanec Zorba, který za doprovodu řecké hudby chlapcům předvedla. Za to si samozřejmě od hochů sklídila bouřlivý potlesk. Poté si jednoduché krokové variace z tance Zorba vyzkoušeli i hoši. Na závěr jsme se všichni přesunuli do školního klubu, kde už čekalo přichystané pohoštění. To ze stolů zmizelo neuvěřitelně rychle, protože našim Řekům pěkně vytráвило a měli velkou žízeň, protože sluníčko nám opravdu hodně přálo. Než jsme náš Řecký den ukončili, ještě jsme si jednou všichni společně zatančili Zorbu. Vítězi se stali všichni, kdo se něco nového dozvěděli, a hlavně ti, kteří si Řecký den hezky užili.

Se zdravým životním stylem až do Prahy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhlásilo pro žáky ZŠ a SŠ 1. ročník soutěže „**SAPERE – vědět, jak žít**“. Cílem soutěže bylo vzbudit zájem žáků o zdravou výživu, zdravý životní styl, podnítit žáky k uvědomění si vlastní zodpovědnosti za své zdraví. Soutěž je zaměřena na oblast prevence před poruchami příjmu potravy a dalšími nemocemi spojenými s nezdravým životním stylem.

Školního kola soutěže, které probíhalo elektronickou formou, se zúčastnilo 26 žáků 8. a 9. tříd. Tři nejúspěšnější **Pavla Krvačná, Monika Netopilová a Kateřina Rudolfová** zabojovaly i v okresním kole. Porazily konkurenční základní školy a postoupily do krajského kola. Ani to jim nečinilo žádné problémy, krajské kolo vyhrály a byly

pozvány reprezentovat Olomoucký kraj do celostátního kola. To se uskutečnilo 16. května v Ballingově sále Národní technické knihovny v Praze pod dohledem odborné poroty a zástupců MŠMT. Celorepublikové klání probíhalo ve dvou semifinálových skupinách, ze kterých se probíjela 4 družstva do nejužšího výběru. Děvčata více než polovinu semifinále vedla, ale poslední otázky je připravily o možnost bojovat o 1. cenu - notebooky.

Soutěže se zúčastnilo celkem 281 ZŠ z celé republiky, což představuje téměř 12 tisíc žáků a postup mezi 42 nejlepších je vynikajícím úspěchem a příkladnou reprezentací naší školy.

Žáci 9. třídy se účastnili i další soutěže, která probíhala elektronickou formou - 2. ročníku soutěže „**Finanční**

gramotnost“. Účelem soutěže je neformálním způsobem seznámit žáky s finanční problematikou, s níž přicházejí do styku v každodenním životě, pomoci jim orientovat se v problematice peněz, domácích rozpočtů, cen a finančních produktů. **Simona Možnarová, Michal Čech a Miroslav Peřina** vyhráli školní kolo a postoupili jako družstvo do okresního kola, které opět vyhráli. Jejich putování soutěží skončilo vynikajícím 2. místem v krajském kole soutěže. Do této soutěže se zapojilo 21 tisíc žáků základních škol z celé republiky.

Obě družstva prokázala výborné znalosti dané problematiky, patří jim blahopřání a poděkování za reprezentaci naší školy. Jejich výsledky budou zcela jistě motivací pro další žáky.

Mgr. Olga Polzerová

RECYKLOHRANÍ

- vcelku netradiční úkol a adrenalinová realizace

Žáci naší deváté třídy zažili s umístěním pítka v přírodě (to byl další z celoročních úkolů Recyklohraní) zážitek, o který se s vámi stručně podělíme.

Se spolužačkou Nikolou Pospíšilovou jsme dorazili na vybrané místo: západní lokalita Tovačov, polní cesta u mostu přes řeku Blata. Půda byla tvrdá a suchá, pítka nešlo zarazit do země.

Nejdříve jsme půdu provlhčili vodou z kanystru, který jsme nesli celou cestu tam (cca 0,5 km).

Když jsme pítka zaráželi do země, přiletělo asi 10 včel. Kroužily kolem pítka a zuřivě bzučely. Poté vletly Nikole do

jejích dlouhých vlasů. Nikola se začala válet po zemi, křičela a ošívala se.

Já jsem stál u pítka a začal jsem se smát. Neuvědomoval jsem si nebezpečí. Včely to vycítily, obrátily se a letěly na mě. Mezitím Nikola dostala dvě žihadla. Když jsem viděl, že včely míří na mě, začal jsem utíkat a shodil jsem pítka. Asi dvě včely se schovaly pod mé tričko, a proto jsem se začal válet po zemi a dostal jsem také žihadlo. Pítka jsme

znovu postavili a začali jsme nalévat do lahví vodu. Když jsme téměř končili, včely se znovu vrátily. Popadli jsme věci a utíkali domů.

Byl to opravdu „netradiční“ úkol.

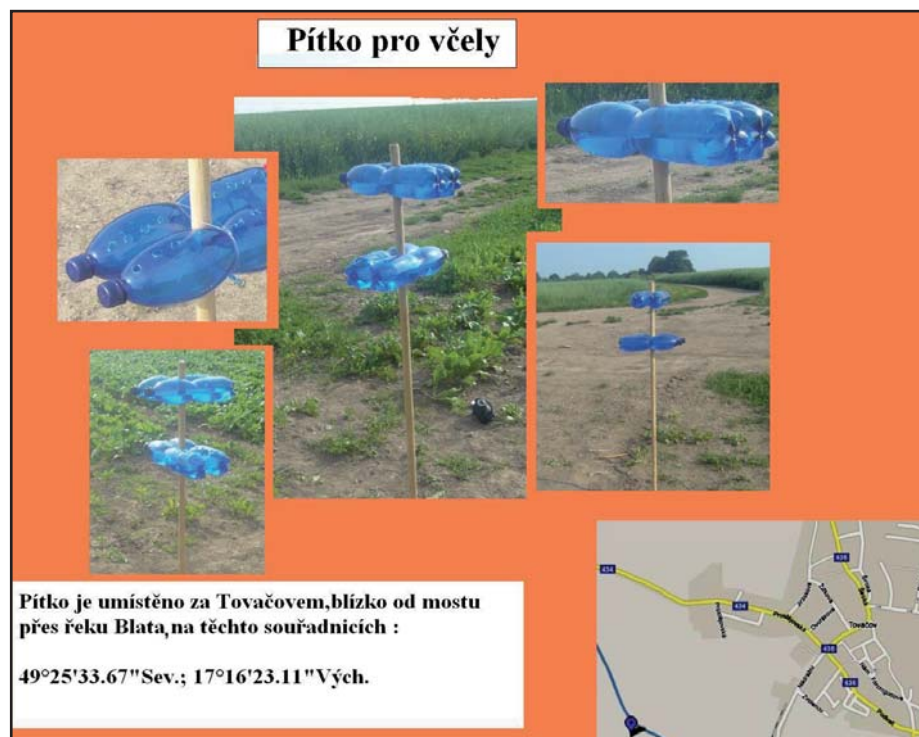
Ve škole nás paní učitelka Vránová pochválila, protože nebýt nás a naší odvahy, úkol by nebyl splněn.

Za skupinu zpracovali: Miroslav Peřina a Nikola Pospíšilová

Fotky nafotila: Sofie Květová

Mirek Peřina v akci

Pítka pro včely

Pítka je umístěno za Tovačovem, blízko od mostu přes řeku Blata, na těchto souřadnicích :

49°25'33.67"Sev.; 17°16'23.11"Vých.

Činnosti klubu KRPŠ

S koncem školního roku bych rád seznámil nejenom rodiče, ale i občany tohoto města s novým složením KRPŠ a jeho programem. Při této příležitosti bych rád poděkoval všem, kteří finančně podpořili KRPŠ. Průběžně Vás budeme informovat, kde byly finanční prostředky použity. Chci také poděkovat městu Tovačov za grant v částce 8000 Kč. Část finančních prostředků bude využita pro děti, které úspěšně budou reprezentovat naši školu a město Tovačov na vědomostních a sportovních soutěžích v okresních a krajských či popřípadě republikových kolech bez

ohledu, zda jejich rodiče finančně přispívají do KRPŠ či nikoliv, ale samozřejmě při podpoře jiných aktivit jako například různých vzdělávacích výletů bude zohledněno, zda rodiče v poslední době finančně přispěli do KRPŠ.

Kromě již zaběhlých aktivit, které pořádá KRPŠ již tradičně, vyvíjíme a podporujeme aktivity nové jako například „Projekt na zelenou“, který pojednává o nových a bezpečných přechodech pro chodce a byl osloven ředitel školy pan Odehnal a pan učitel Štěpánek, kteří vás informovali o tomto projektu v minulém čísle Kamelotu. Chce-

me totiž, aby náš Tovačov byl bezpečný nejen pro naše děti, ale pro všechny občany v tomto městečku. Sám můžu říct, že tyto aktivity budou naší hlavní a nosnou náplní.

Byla domluvena spolupráce s Klubem dětí a mládeže Tovačov, o.s., a paní Kyasová nám nabídla klubovnu k pořádání schůzí, za což jí osobně děkuji.

Chci popřát všem občanům hezké letní chvíle a dětem krásné letní prázdniny.

*Předseda KRPŠ
Zbyněk Opatrný*

Projekt Holokaust 2011

I letos se naši žáci deváté třídy zúčastnili pod taktovkou paní učitelky Lehké a paní učitelky Ticháčkové projektu Holokaust. Tento projekt jim měl přiblížit hrůzy, které se odehrávaly za doby 2. světové války Židům na Němci okupovaných územích.

Naši žáci dostali témata na projekty, které měly mít formu prezentace nebo referátu, týkající se holokaustu nebo života Židů. Poté paní učitelky naplánovaly „projektový den“, kdy devátáci navštívili synagogu a židovský hřbitov v Tovačově, přednesli své projekty a podle nich zpracovali pracovní listy. Pokud toto všechno žáci absolvovali úspěšně (a musím dodat, že to všichni zvládli), mohli se zúčastnit výletu do koncentračního tábora Osvětim a navíc dostali finanční dotaci na tento výlet.

Výlet do Osvětimi se uskutečnil 27. května. Devátáci napřed navštívili Osvětim, kde mohli vidět nápis „Arbeit macht frei“, spalovací pece, správní budovy, dobové fotky a osobní věci zajatců. Poté všichni jeli do Březinky, kde byly dřevěné stáje, sloužící jako ubytovny zajatců. Po tomto ponurém zážitku byla na programu návštěva Krakova.

Poslední fáze projektu byla výtvarná. Žáci měli nakreslit výjev z Osvětimi nebo nějaký hrůzný pocit.

Myslím, že tento projekt byl velice poučný a žáci díky němu více pochopili nacistická zvěrstva, než kdyby se o tom jenom učili ve škole.

*Michal
Čech*

Tovačovský Kamelot
Dobré ráno s deváťáky

foto Mgr. Fratišek Štěpánek, Josef Paukovic

Káčení máje

Ve čtvrtek 26. května odpoledne se u nás v domově konalo Káčení máje. Tato tradice se zde slaví už mnoho let. Jako vždy je připraven očekávaný program, bohatá tombola, občerstvení a vystoupení, na které se vždy všichni rádi díváme. Zahrát a zazpívat nám přijela paní Eliška. Slavilo se, jedlo, pilo, hodovalo

a všichni, kdo se chtěli pobavit, přišli. Úvodem naši silní chlapi všemi silami skáceli májku. Nato nám předvedly, co umí, malé slečny s představením Sladké mámení. Dále jsme zhlédli country představení Holek z Texasu. Tato akce sklídila velký úspěch, počasí nám vyšlo a všichni se těšíme na další rok.

Spolky

Hasičské střípky

Dne 16. dubna 2011 se od 9 hodin v prostorách zámeckého parku uskutečnil již třetí ročník hasičského sportu - Železný hasič.

Soutěžící stejně jako v předchozích letech absolvovali různé překážky v zámeckém parku a závěrem je čekal výstup do zámecké věže. Vše absolvovali s dýchací technikou.

Návštěvníci, kteří přišli do zámeckého parku, mohli nejenom podpořit soutěžící, ale také si prohlédnout hasičskou techniku, či vyzkoušet své dovednosti na lanové dráze.

A jak vše končilo? V letošním roce se podařilo zvítězit zástupci z Tovačova. Na prvním místě se tak umístil Petr Majar (SDH Tovačov s dosaženým časem 1:45:84), místo druhé obsadil Radek Pohanka (SDH Žeravice, 1:48:71) a na místě třetím se umístil Jan Haderka (SDH Hulín, 1:49:83).

Hlavní dík patří všem sponzorům, kteří se jakkoli podíleli na hladkém průběhu soutěže.

30. duben 2011 nepatřil jen čarodějnickým rejům, ale v tento den proběhly také hasičské poutě k oslavě patrona všech hasi-

čů – sv. Floriána. Dopoledne se konala 18. hasičská pouť na svatém Hostýně za účasti olomouckého arcibiskupa Jana Graubnera a mnohých čelních představitelů z řad hasičů. Během pouti několikrát zazněla slova díky a uznání, která směřovala k hasičům, kteří se účastnili likvidace požáru v Chropyni. Odpoledne se konala za účasti olomouckého hejtmána Ing. Martina Tesaříka 4. hasičská pouť v Dubu nad Moravou. Návštěvníci si mohli prohlédnout výstavu hasičské techniky a k tanci a poslechu zahrála dechová hudba Věrovanka.

Indiánské odpoledne v Ivani

V neděli 29.5. pořádal spolek Eywan 2010 ve spolupráci se skautským oddílem Dakota – Severka z Dubu nad Moravou na místní préríi již 2. ročník indiánského odpoledne. I přes náročnou organizaci se nám podařilo organizačně náročnou akci přesunout z deštivé soboty na krásnou slunečnou neděli. Tento tah nám pořadatelům opravdu vyšel, neboť v neděli se na místní slunečné préríi nedaleko Pískových skal sešlo přes 150 malých indiánů. Indiáni obdrželi měsíc na zlaté kamení a mapu, podle které se pohybovali po préríi, a plnili úkoly, jako např. střelba z luku, házení tomahavkem, a tak se posunovali k možnému získání zlatého indiánského pokladu.

Na indiánském odpoledni také mohli vyzkoušet jízdu na koni, jízdu na káře

taženou psy husky, obří lanovku přes strmé údolí, bubnování na etnické bubínky, malování na tělo, navštívily nás kankánové tanečnice aj. Největší zájem byl o indiánský jarmark, ve kterém si mohli malí indiáni směnit zlaté kamení za spoustu drobností.

Velký dík za pomoc při organizaci patří kromě jiných i několika rodičům z Tovačova a také tovačovským hasičům pod vedením Petra Majara za neplánovanou, rychlou a profesionální pomoc při realizaci indiánské lanovky.

EYWAN 2010

Jarní úklidové práce a příprava hřiště pro děti

V sobotu 2. 4. 2011 jsme se opět sešli v hojném počtu na dětském hřišti vedle Klubovny pro děti a mládež v Tovačově, abychom se postarali o jarní úpravy a připravili tento volný prostor pro nadcházející novou sezónu. Společně s rodiči, prarodiči a chlapy fotbalisty jsme vyhrabali celý areál, zakopali gumové atrakce pro vyžití dětí a za finanční podpory města Tovačov jsme instalovali nové prolézací zařízení pro starší děti.

Nedílnou součástí celého odpoledne byly jednoduché soutěžní úkoly pro děti, které hned odzkoušely jednotlivé průlezkové a skluzavkové, a po namáhavých činnostech jsme zasedli k ohništi a vychutnali si společnou atmosféru u ohně, provoněnou opečenými špekáčky.

Za projevenou aktivní spolupráci děkujeme všem zúčastněným dětem, rodičům i prarodičům, klukům fotbalistům i městu Tovačov.

DĚKUJEME!!!!!!

Za Klub dětí a mládeže Tovačov Kyasová Jarmila, Žáková Dana

Tovačovští myslivci neúnavně pomáhají přírodě, navzdory těm, kteří si ji stále pletou se smetištěm

Druhou dubnovou sobotu letošního roku provedli členové Mysliveckého sdružení Haná Tovačov v počtu devíti osob brigádu v lokalitě u Viklic podél říčky Blaty na odstranění nejrůznějšího odpadu, který se zde opět ve velkém množství navršil. Jde o lokalitu, kterou prochází část myslivecké honitby a která je již řadu let silně znečišťována naváženým odpadem ze strany osob, které si přírodu stále pletou se smetištěm. Je velmi pravděpodobné, že sem odpad vyvážejí především lidé z jiných obcí. Lokalita je dobře přístupná ze silnice vedoucí z Tovačova směrem na Prostějov. Není tedy problém sjet ze silnice a pohodlně zde odpad vysypat. Většina odpadu je sem zcela evidentně navážena právě tímto způsobem. Tovačovští myslivci zde provedli za stejným účelem brigádu již v dubnu roku 2007, tedy přesně před čtyřmi lety. Tehdy na přibližně stejném úseku vysbírali na tři tuny odpadu. Letos město Tovačov za tímto účelem zajistilo velkoobjemový kontejner. Ten byl během sobotního dopoledne naplněn. Mezi sesbíraným odpadem nechyběla ani stará lednička, vyřazené díly z automobilů, například palubní desky, kabely, staré pneumatiky, skla, dále všudypřítomné pet lahve, igelity, kartony, sáčky, obaly i matrace. Mnozí lidé se domnívají, že vyvezením odpadu do přírody si doma docela pohodlně uklidí a ani je to nic nestojí. Je to velký omyl, nejen že se tímto silně znečistí příroda, ale ani její pozdější úklid samozřejmě také není zadarmo. Přitom v každé i malé obci dnes nejdeme nádoby na tříděný odpad, v mnoha městech našeho regionu pak navíc i sběrné dvory. Není tedy žádný důvod tímto způsobem si doma „uklidit“.

Dokud však tito lidé nebudou tvrdě postihováni, těžko se u nás v tomto směru něco změní. Ostatně ani ministerstvo životního prostředí nemá přesný odhad, kolik je u nás celkem černých skládek. Udává se, že jich jsou řádově tisíce. Tovačovským myslivcům tedy patří velký dík za jejich trpělivou a nezištnou práci při ochraně životního prostředí. Bohužel však jejich práci jak vidno neustále někteří lidé hloupě pohrdají. Nyní bude nutné vyčištěnou lokalitu pravidelně monitorovat a pokusit se při opětovném vyvážení odpadu někoho přistihnout. Je velmi pravděpodobné, že sem po čase opět někteří jedinci začnou odpad vyvážet. Když zde myslivci provedli brigádu před čtyřmi roky, již další rok zde bylo opět mnoho odpadu. Obec a města nejsou samozřejmě schopna si dostatečně ohlídat pořádek na veřejných místech na celém často velmi rozlehlém katastru. Pomohla by jistě i větší všímatost občanů či monitorování některých lokalit potřeb-

nou technikou. Finanční náročnost je však v tomto směru velká. Každý by měl ale začít v první řadě sám u sebe a chovat se k přírodě ohleduplně. Zejména mladou generaci je nutno vychovávat k účtům vůči životnímu prostředí. Mysleme na to, že likvidace každé černé skládky něco stojí každého z nás, ať se nám to líbí nebo ne. Existuje tedy jak vidno opravdu dost pádných argumentů, proč konečně i tento problém začít skutečně důkladně a systematicky řešit. Nikdo jiný to za nás neudělá.

Bc. Miroslav Pořízek, Tovačov

UŽ JSME SE NA TO NEMOHLI DÍVAT

Dne 9. dubna 2011 se členové Mysliveckého sdružení HANÁ Tovačov sešli na společné brigádě na úklid odpadků a všeho možného haraburdí v honitbě, konkrétně v lokalitě Viklice a okolí, na březích říčky Vikličky - od remízku zvaného Malý Prutník až po nádraží ČD, a následně i okolí hřbitova zvaného Cholerák.

Za myslivecký traktor se zapřáhl 9 tunový valník, který nám zapůjčila soukromá rolnická společnost AGRO Tovačov. Celkem jsme sesbírali 3 tyto plné vlečky. Město Tovačov nám necha-

lo přistavit velkoobjemový kontejner, do kterého jsme plné vlečky vždy přeházeli. Kontejner byl naplněn až po okraj. O následný odvoz kontejneru na skládku se postaralo rovněž město ve spolupráci s p. Kociánem.

Je až neuvěřitelné, co jsou schopni někteří občané vyhodit do přírody, které je už tak poskrovnu, a měli bychom si těch pár míst, co nám ještě zůstává, vážit a ne je znečišťovat tím, co nám doma překáží, zvláště, když jsou již na mnoha místech kontejnery na tříděný odpad a existují sběrné dvory. Nacházeli jsme

hlavně plastové díly automobilů, pet lahve, igelity, stavební sutě, ale i ledničky, použité jednorázové pleny, pneumatiky atd. Nejsou to ani 3 roky, kdy jsme tyto lokality důkladně od odpadků vyčistili. A teď tam toho bylo ještě víc.

Vám, kterým příroda nic neříká: Je to vyčištěno, můžete opět vyhazovat, ale chraň Vás ten nahoře, aby Vás někdo z myslivců a jiných spoluobčanů, kterým to není lhostejné, viděl a poznal.

*Za výbor MS HANÁ TOVAČOV
Libor Pasz, místopředseda a jednatel.*

Těšíme se na prázdniny.....

Tak jsme pojmenovali dětské zábavné odpoledne pro děti, které naše sdružení zorganizovalo ve spolupráci se Sborem dobrovolných hasičů Tovačov v sobotu 25. 6. 2011 v Tovačově.

Děti z našeho města i blízkého okolí čekala škála zajímavých sportovních disciplín, ukázky hasičské techniky, vyprošťování zraněné osoby z havarovaného auta, lanová dráha, provazový žebřík, jízda na raftu po Hradeckém rybníku, střelba ze vzduchových pistolí a jízda na koni.

Ke zpříjemnění odpoledne nám vyhrávala hudba z reproduktorů strejdy Michala z Oplocan.

Děti se povozily na dětském kolotoči, který finančně zajistil Klub dětí a mládeže

Tovačov.

Balanční dovednosti jsme trénovali na trampolíně, kterou nám zapůjčili manželé Navrátilovi z Ivaně.

Střelbu ze vzduchových pistolí perfektně zajistili Ing. Jiří Zavadil a Josef Kolda.

Jízdu na koni dětem umožnil p. Jan Venclík prostřednictvím statné kobylky, kterou kočirovaly Vladka s Alenkou Skopalovou.

V občerstvení se dařilo děvčatům z Klubu dětí, v udrné a nápojích se blýskli chlapi z Podzámčí, strejda Michal a Pavel.

Děkujeme všem účastníkům za podporu činnosti našeho sdružení.

Všem organizátorům a pomocníkům velmi děkujeme, neboť se nám jejich zásluhou podařilo uskutečnit velkolepou zábavnou podívanou nejen pro děti, ale i pro dospělé a věříme, že jsme přispěli k příjemnému navození atmosféry nadcházejících dvouměsíčních prázdnin a dovolených.

Velké poděkování bychom rádi věnovali panu Jiřímu Zahradníčkovi z Rybářství Tovačov, který v nouzové situaci, která nastala pro naše sdružení v oblasti organizační i finanční, nám umožnil využít svůj areál před sádkami u Hradeckého rybníka a poskytl pomocnou ruku všem organizátorům.

Nesmírně si vážíme jeho počinání a přejeme mu touto cestou hodně úspěchů v pracovním i osobním životě. DĚKUJEME!!!!!!

Klub dětí a mládeže Tovačov, o.s.

LISTY Z KALENDAŘE

Velikonoce na zámku

Přiblížil se čas prázdnin a dovolených. Mnozí vyrazí na cesty poznávat krásy naší země nebo poznávat kulturu v zahraničí. Pokud jste se vydali ve dnech 23. - 25. dubna 2011 navštívit tovačovský zámek, mohli jste v rámci akce Velikonoce na zámku cestovat časem a připomenout si mnohdy zapomenuté tradice našich předků. Zámecké prostory při této příležitosti upravily členky Tovačovského zámku, o.p.s., a návštěvníci se tak mohli seznámit a připomenout si, co všechno předchází svátkům jara. Dozvěděli se, jak se vypočítává datum Velikonoc. Ocitli se v masopustním reji plném nevázaného veselí. Prošli si dobou postní a doputovali přes Pašijový týden až k velikonočnímu pondělí. Kdo přišel, určitě nelitoval.

Vycházka po Tovačově

Dne 14. května 2011 se konala tradiční Vycházka po Tovačově, která byla v letošním roce trošku netradiční, a to hlavně v tom, že se návštěvníci neprošli po městě, ale zavítali jen do jedné památky ve městě, a tou se stal farní kostel sv.

Václava. Návštěvníci se tak dozvěděli, že nejde o nestarší církevní stavbu ve městě (nejstarším kostelem v Tovačově je kostel sv. Jiří na hřbitově), že kolem kostela sv. Václava stával hřbitov, ale hlavně si prohlédli kryptu a mnozí se vydali také do kostelní věže, kde mohli spatřit zvon. (Největší ze zvonů nese jméno Václav a nechala jej ulít černá paní tovačovská – Marie Maxmiliána Manrique de Lara jako památku na svého manžela Vratislava z Pernštejna, zvon pochází z roku 1582 a váží 2240 kg).

Prohlídka kostela byla zpestřena hrou na varhany se zpěvem v podání členek pěveckého sboru. Vycházka byla zakončena malým posezením na faře.

Touto cestou chci poděkovat všem, kteří se jakkoli podíleli na přípravě této akce a hlavní dík patří tovačovskému faráři P. Josefu Svobodovi.

Při této příležitosti byla vyhlášena také sbírka na zhotovení kopie Tovačovské madony (č.ú. 154791810/300).

Její původ není jasný a ani se přesně neví, jak se do Tovačova dostala. Patří jen k několika dochovaným plastikám druhé

poloviny 14. století. Podle Dr. Alberta Kutala z roku 1938 je jisté, že obdobné sošky v našich zemích z této doby zůstaly jen čtyři.

Původně byla socha umístěna v křenci u hlavního oltáře. V roce 1944 byla přemístěna Tovačovská Madona od hlavního oltáře do kaple sv. Jana Sarkandera kvůli leteckým náletům. Později pak našla své místo nad hlavní vchodem v kněžišti. Nyní je socha umístěna v Arcidiecézním muzeu v Olomouci.

A jak soška vypadá - citlivě umělec vyřezávaná socha z lipového dřeva představuje matku s dítětem na ruce, je od neznámého umělce z období vrcholné gotiky, kolem roku 1380. Soška je vysoká 147,5 cm, s prohnutým bokem vpravo, což dává soše pro gotiku typický esovitý tvar. Na pravé ruce Madony sedí dítě, Ježíšek, se zdviženou pravíci. Až k nohám splývající šat lemuje had se vztyčenou tlamou, jako symbol dědičného hříchu. Tvary obou postav jsou jemně sladěny, což zvyšuje krásu sochy, její půvab a sličnost. Socha je zlacena.

Mgr. Antonín Havlín

13. ročník splněných přání

Festival Tovačovský portál přivítá své návštěvníky 13. srpna

Letošní ročník, který se nese v duchu splněných přání, začíná neoficiálně v pátek 12. srpna vernisáží studentů střední školy Praktik v Olomouci již v podvečerních hodinách. Páteční večer pro návštěvníky bude pokračovat posezením u ohně a společným muzicírováním. Hlavní sobotní program zahájí kapela až z Pilníkovy z Podkrkonoší, která si říká Tlupa Tlap a posluchači ji znají pod původním názvem Kaluže.

V programu vystoupí hudební uskupení Jananas z Prahy, vynikající vokální trio z Blovic v Čechách Přelet M. S., pražská folková formace pod vedením Honzy Špalka MY3avi, Pouta z Pardubic, Koňaboj nebo třeba Olomoucko zastupující countryrocková Neomluvená Absence. Protože je třináctka magická, dramaturgie se rozhodla splnit přání části organizátorského

týmu, T.O. Sanger, která se na festivalu stará o stavbu stanů, udržování ohně, stěhování aparatury zvukaře a má své místo na festivalu již deset let. Jako jednoho z hlavních hostů pozvala klukům „Sejndžrům“ legendární bluegrassovou formaci COP z Plzně.

Druhý host, věříme, roztančí všechny, kteří zůstanou na večerní program. Je jím Xindl X. Civilním jménem Ondřej Ládek vystudoval scenáristiku a dramaturgii na FAMU. V roce 2008 získal ocenění Autorská Porta za píseň Dysgrafik, na festivalu Zahrada zvítězil v písničkářské kategorii a v soutěži Inkubátor pořádané serverem iLegalne.cz zvítězil s písní Styky v kategorii pop. V únoru roku 2008 vydal své debutové album Návod ke čtení manuálu. Jeho píseň Anděl ho katapultovala na přední

příčky hitparád. Xindl X používá směsici hip hopového frázování, folku, jazzu i blues. Jeho přednost není v hlase či hudbě, ale v textech písní, ve kterých se pokouší o osobní výpověď.

Noční část programu vyplní tradiční countrybál v zámeckém parku a Hodinky v kapli. Tato druhá oficiální scéna je určena všem příznivcům komornějšího prostředí. Jarda Síbrt, dvorní textař kapely Šantré, která hrála na loňském ročníku, se představí se svou poezií a hudebně jej doprovodí neméně zajímavá osobnost Michala Pustaye. IPU, jak si říká, je muzikant a zpěvák, který na první dojem zaujme svým zpěvem využívajícím alikvotní zpěv, nebo též hrdelní harmonický zpěv. Je to zvláštní druh zpěvu založený na vědomém zesílení alikvotních tónů pomocí jemné práce s rezonančním prostorem v ústech a polohou jazyka. Jedná se tak vlastně o techniku dvojhlasého zpěvu, kdy pokaždé zní základní tón a současně s ním o příslušný interval vyšší alikvotní tón. Tato technika se vyvinula výhradně v mimoevropských hudebních kulturách, a to především v Tuvě a v Tibetu. Kromě kytary hraje na „oprařcované“ cello.

K příjemné atmosféře festivalu rozhodně přispěje možnost nocování přímo v areálu parku, kvalitní občerstvení, pravidelně přijíždějící motoráčky z Kojetína nebo úschovna jízdních kol.

Čerstvé informace můžete najít na sociální síti facebook nebo na webových stránkách festivalu.

Za dramaturgii se na vás těší

Mgr. Arana Nosálová spolu s organizačním týmem

Sport

Gymnastika

V sobotu 4. června 2011 se děvčata z TJ Sokol Tovačov a naše nadějně gymnastky Barunka Zavadiťová a Michalka Macourková (ročník narození 2004) zúčastnily závodů v gymnastice, které pořádalo s podporou města Přerov Středisko volného času Atlas a BioS v Přerově. Své síly změřily s děvčaty regionu v těchto disciplínách gymnastického čtyřboje - přeskok, hrazda, akrobacie a kladina. V konkurenci soupeřek (roč. 2003-2004) se jim podařilo zvítězit hned několikrát a domů si přivezly tyto cenné kovy:

Bára Zavadiťová - 1. místo v přeskoku, 1. místo v akrobacii, 2. místo kladina (2x zlato, 1x stříbro).

Míša Macourková - 2. místo v přeskoku, 2. místo v akrobacii, 3. místo kladina (2x stříbro, 1x bronz).

Michalka Macourková navíc v součtu bodů všech disciplín obsadila 1. místo v celém čtyřboji a do své sbírky medailí přidala ještě jednu zlatou. Na Barunku Zavadiťovou v celkovém pořadí čekala už jen „bramborová“ medaile za čtvrté místo.

Děvčata si vyzkoušela atmosféru závodů a ukázala, že umí zabojovat a že se nebojí!

Přejeme i do dalších soutěží mnoho zdaru a děkujeme za vzornou reprezentaci TJ Sokol a města Tovačov.

V Tovačově 6. 6. 2011, Mgr. Ivana Zavadiťová

Holky z Texasu

Jednou takhle v říjnu minulého roku nás napadlo, že bychom mohly založit MINIAEROBIK pro děti od 2.- 5. třídy a nacvičit jednoduchou skladbičku. Vyvěsily jsme plakáty a už to začalo. Zpočátku nás bylo celkem 18, pak se počet snížil na 15 a vydržel až do dneška.

Holky z Texasu jsou mladší žačky TJ SOKOL TOVAČOV, které pod vedením tří cvičitelek, Kačky Kyasové, Marti Kyasové a Jituly Peřinové, nacvičily skladbu, kterou nazvaly „Holky z Texasu“. Holky tančící prvním rokem se zúčastnily mnoha vystoupení, a to v Tovačově (Zábavné odpoledne pro děti, Farní ples, Sportovní ples, kde sklídily móóóc velký úspěch, Dětské šibřinky, Valná hromada, Krajské kolo pohybových skladeb, Pálení čarodějnic, Jarmark, Kácení máje v DS, Dětský den

„devátáků“, Dětský den Šance). Dále jsme jely vystoupit do Oplocan na svátek MDŽ, zúčastnily jsme se soutěže Okresního kola pohybových skladeb v Oseku nad Bečvou, kde nás porota vybrala mezi 5 nejlepších, kteří postupovali do krajského kola, soutěže Dance Evolution v Přerově, kde nás holky mile překvapily, a v Brně to byla Republiková přehlídka skladeb.

Veřejně bychom chtěly mockrát poděkovat paní Zdeně Dopitové, která nám zasponzorovala cvičební úbory, krásné medaile, které holky dostaly na rozlučce, za organizaci oslavy postupu do krajského kola a za všechno možné, co pro nás udělala a zařídila. Dále nesmíme zapomenout na babičku Aničku Večeřovou, která nám dělala přísný dozor při našich trénincích v hale, dále také děkujeme paní Jarmile Zavadiťové

z „Jamajky“, která holkám věnovala na ukončení sezóny plno dobrot, rodičům Polzerovým z Comworldu, kteří nám tiskli všechno možné, co jsme potřebovaly, a Klubu dětí a mládeže v Tovačově, který nám propůjčil prostory na ukončení sezóny.

Na ukončení sezóny 2010/2011

jsme zorganizovaly „Rozlučku se spaním v Klubovně“. Čekal nás velmi bohatý program. Jedlo se, pilo se, hrály se různé kolektivní hry, rozdávaly se odměny a medaile na památku, opekly jsme si buřty, zorganizovaly jsme noční stezku odvahy, pařilo se do až rána a pak se šlo spát. Moc jsme si to užily a rozloučily se s nádhernými devíti měsíci, které jsme spolu prožily a vytvořily si takové „krásné kamarádké a rodinné vztahy“. Od září tohoto roku bychom v tomhle chtěly pokračovat, a doufejme, že nás bude víc a víc.

V září 2011 na viděnou :)

V hlavních rolích: Míša Ligačová, Nikča Zpěváková, Nikča Polzerová, Týna Tomková, Zuzka Haukvicová, Barča Polzerová, Elenka Herzogová, Verča Vránová, Natka Krátká, Eliška Večeřová, Míša Křepelková, Míša Mílerová, Krista Tomášková, Terka Kulhánková, Marta Janáčková, Kačka Kyasová, Marta Kyasová, Jitula Peřinová

Na Annínském jezeře poprvé dálkové plavecké závody

V sobotu 4. 6. 2011 uspořádali plavci TJ Haná Prostějov na Annínském jezeře 1. ročník závodů v dálkovém plavání nazvaný „Tovačovský maratón“, který navazuje na šňůru závodů Českého poháru 2011. Na tomto jezeře již těžba skončila a jak je známo, je zde nádherně čistá voda, krásná příroda a velikost jezera odpovídá potřebám dálkových plavců.

Na závody se sjelo více jak osm desítek plavců a plavkyň z celé České republiky, ale i ze Slovenska a Polska. Plavalo se na trasách 15 km, 10 km, 5 km, 3 km a 1 km. Slunečné počasí, ideální teplota vody 21°C a výborná atmosféra již na břehu byla pro závodníky předzvěstí příjemného sportovního zážitku a dobrých výkonů. Nejmladšímu účastníkovi sportovního klání bylo 10 let, nejstarším účastníkem byl 71 letý Bohumil Pácl z pořádajícího oddílu, který plaval trať 3 km.

Závodů se zúčastnili i takové plavecké osobnosti a esa, jako je český olympionik a držitel českého rekordu přeplavání kanálu La Manche z roku 2009 Rostislav Vítek z Komety Brno, který suverénně vyhrál závod na 15 km časem 3:19:31 a odnesl si tak z rukou místostarosty města Tovačov pohár. Nejrychlejší plavkyní byla loňská

přemožitelka kanálu, šestnáctiletá pardubická plavkyně Lenka Štěrbová. Na tomto místě lze vyzvednout i úspěch plavkyně domácího oddílu Lenky Kohoutkové, která na trase 5 km obsadila v kategorii žen 3. místo.

Silný vítr, špatná viditelnost osob ve vlnách a blížící se bouřka v odpoledních hodinách byly z bezpečnostních důvodů faktory pro rozhodnutí hlavního rozhodčího ukončit závod a několik zbývajících plavců přivést ke břehu na člunech.

Velká pochvala a uznání patří všem amatérským plavcům z řad veřejnosti, kteří změřili své síly na trati 1 km a doplvali s úsměvy na tvářích.

Jsme rádi, že jsme zde mohli uspořá-

dat závod, a věříme, že jsme zahájili novou tradici dálkového plavání na tak úžasném místě, jakým jsou Tovačovská jezera. Děkuje se za podporu a vstřícnost Českomoravským šterkovnám, městu Tovačov, rybářské organizaci a všem dobrovolníkům podílejícím se na organizaci, jejichž pomoci si velice vážíme.

Bližší informace včetně fotodokumentace najdete na stránkách www.tjhana.info.

Monika Bandíková, Michal Mucha – TJ Haná Prostějov

Fenomén fotbal aneb 90 let kopané v Tovačově

O víkendu 18. a 19. června oslavili tovačovští fotbalisté a jejich fanoušci 90 let kopané v Tovačově aneb 90 let existence fotbalového oddílu. K této příležitosti vyšla i brožurka „90 let kopané v Tovačově“, kde je historie i současnost tovačovského fotbalu alespoň trošku zmapována, částečně jsem tuto brožurku použila k napsání tohoto článku, který mi v Kamelotu chyběl. 90. leté výročí by se mělo připomenout, a protože tak nikdo neučinil,

píšu já. Čtenáři mi snad odpustí moji fotbalovou neznalost (v této oblasti zůstanu analfabet, neboť si nejsem schopná zapamatovat ani jména současných fotbalových ikon), subjektivní zabarvení článku a místy i trošičku nadsázky.

Pro současné obyvatele patří fotbal k Tovačovu tak nějak neodmyslitelně. Málokdo si v sezónu dovede představit nedělní odpoledne bez fotbalového utkání a nejedná se vždy pouze o skalní

fanoušky.

I když jsem si nikdy nemyslela, že fotbal někdy pochopím (a to jsem se snažila), podařilo se mi proniknout do jeho pravidel až v době, kdy začal hrát fotbal můj syn. Za dobu, kdy jsem byla členkou výboru kopané místního mužstva, jsem pronikla i do další problematiky, která je hlavně spojená s neustálým nedostatkem finančních prostředků nebo hráčů, a jak jsem zjistila v brožuře – není to jen

současný problém. Na podzim roku 1937 byla župou pozastavena činnost klubu kvůli dluhům a finančním nesrovnalostem. Na jaře roku 1938 se ovšem sešli noví funkcionáři (kde jinde, než v hostinci na Lapači) a fotbal se opět hrál. Další nucená pauza nastala v průběhu války. Od roku 1945 SK Haná Tovačov přešel jako oddíl kopané pod organizaci Sokol Tovačov a tato organizační struktura zůstala prakticky zachována dodnes.

Brožura dále nabízí zajímavé tabulky se jmény nejlepších střelců, výpis soutěží, které hrálo družstvo mužů, je zde evidence některých přátelských utkání, která se hrála s ligovými kluby, nebo soupisky současných hráčů. Mě ale zaujala tabulka předsedů oddílů. Od roku 1921 se jich vystříдалo celkem 27. Někteří vydrželi rok, někteří dva, našli se i takoví, kteří stáli v čele klubu 4 roky. 7 let byl v čele klubu Josef Pospíšil, 9 let Vladimír Vybíral a 12 let Josef Dočkal, který je současným před-

sedou, a já doufám, že jím ještě dlouho bude. Fotbal totiž nejsou jen hráči, trenéři a vedoucí mužstev, někdo musí taky posekat trávu, nasadit síť, nalajnovat hřiště, uklidit šatny, natřít lavičky..... Žijeme v uspěchané době a tak je mnohem těžší zorganizovat pracovní brigádu, na které budou více než 3 lidé a udělají, co je třeba. Těch 90 let mohli fotbalisté slavit hlavně proto, že mají Pepu, Čendu, pana Prášila, Tomáše, Petra a dalších pár obětavců.

Fotbal se i pro mě před časem stal láskou a i když mu vůbec nerozumím, tak se na něj ráda dívám (ofsajd sice pořád nepoznám, ale při gólu jásám jako skalní fanoušek). Fotbal je vášní, stoupá při něm adrenalin a mnozí fanoušci nejsou schopni udržet své emoce na uzdě, ale všechna ta energie k fotbalu patří. A mezi námi děvčaty – kde jinde se můžete dívat 45 minut na 22 krásně tvarovaných mužských těl? Asi právě pro všechny tyhle vjemy má fotbal tolik příznivců. A

já ho mám ráda ještě z jednoho důvodu. Díky fotbalu mám pár dobrých kamarádů, fotbal je totiž především kolektivní hra... Není nic srdceryvnějšího než mužský smutek (mnohdy spíš vztek) po prohraném zápase a nic hezčího než sdílená radost z vyhraného zápasu. A je úplně jedno, kdo zrovna ten zápas hraje, zda jsou to muži či chlapci nebo zda je to ligový zápas anebo zápas okresní úrovně. Proto bych k 90. výročí chtěla popřát všem hráčům a hráčkám (v Tovačově máme i hrající dívky) – ať už hrají za družstvo žáků, mužů, dorostenců nebo přípravky, aby se jim dařilo a stáli co nejčastěji na pozici vítězů, všem ostatním, kteří se nějakým způsobem ve fotbale angažují, aby jim nechyběla výdrž, pevné nervy a měli co nejvíce pochopení okolí, a tovačovskému fotbalu přejí, aby byl pořád takovým fenoménem a fanoušci bez něj nemohli být.

kvetazaj

Sladké mámení a Rebelky

Letošní cvičební sezona byla pro děvčata – Rebelky z TJ Sokol Tovačov a také pro jejich rodiče zase o něco náročnější. Kromě tradičních vystoupení na kulturních akcích, např. na Dětských šibřinkách a Sportovním plese v Tovačově, Sportovním plese v Kokorách, na Svěcení pramenů v Lázních Skalka, na hodech v Ivani a Oplocanech, na Kácení máje v DD Tovačově, na slavnostech 8. května v Tovačově, na slavnostech obce v Dětkovicích,

na dětském dni v Šumperku aj., se účastnily letos již tři tanečních soutěží.

V sobotu 21.5.2011 se děvčata zúčastnila taneční soutěže Dance evolution 2011 s mezinárodní účastí, která se konala tentokrát ve sportovní hale TJ Spartak Přerov (U Tenisu 2). Prezentovaly se skladbou Sladké mámení. Je to skladba s deštníčky pro 16 6 -7 letých děvčat tančících na filmový hit Sladké mámení. V konkurenci ostatních obstály a získaly

krásné 2.místo v dětské kategorii – parketové kompozice.

Novou soutěží se pro letošní rok stala taneční soutěž Efekt dance ve Zlíně. Představili jsme se se skladbami Sladké mámení, 7 statečných a Rebelky. Ve Zlíně se nejvíce líbila netradiční skladba pro děvčata a jejich tatínky 7 statečných a přivezla si pohár za 3. místo v kategorii děti – parketové kompozice.

Pro nás již známou a domovskou sou-

těží jsou Pohybové skladby ASPV. Letos jsme se zúčastnili se skladbami Sladké mámení a se skladbou Rebelky. Rebelky je skladba s akrobatickými prvky pro 8 děvčat a jejich odvážné tatínky. Můžete se podívat, jak to vypadá u nás, ale možná i u vás doma, když máte jen jednu televizi. Skladbě Rebelky se podařilo probojovat přes regionální a krajské kolo a byla vybrána pro reprezentaci na celorepublikové přehlídce pohybových skladeb ASPV v Brně. V Brně se Rebelky představily spolu s loňskou skladbou Tančí celá rodina a byly vybrány mezi 5 nej skladeb celorepublikové přehlídky. V Brně jsme tedy obhájili vítězství z roku 2009 za skladbu 7 statečných a domů si opět přivezli vítězný pohár!

Několik pohárů z těchto soutěží je připomínkou a poděkováním za tu práci kolem. Děkujeme za vzornou reprezentaci a TJ Sokol a města.

Mgr. Ivana Smolková
a Mgr. Ivana Zavadilová

Rybářské závody mládeže

V sobotu 11. června 2011 se na Hradeckém rybníku v Tovačově konal již 8. ročník rybářských závodů mládeže. Závody jsou organizovány ve spolupráci Rybářství Tovačov, města Tovačov, ZŠ a MŠ Tovačov a ČRS MO Tovačov. V tomto roce se závodů zúčastnilo 30 dětí ve věku od 6 do 15 let. Počasí bylo nádherné a ryby byly také při chuti. Všichni účastníci se celou dobu závodu výborně bavili a každý chytil alespoň jednu rybu. Také letos si mohl každý účastník ponechat jednoho uloveného kapra nad 40 cm.

Lov probíhal v souladu s rybářským řádem platným pro revíry ČM rybářského svazu.. Každý účastník měl povoleno lovit na jeden prut. Bodovala se každá ulovená ryba tak, že za každý jeden cm byl připsán jeden bod. Mladí rybáři byli rozděleni do tří kategorií:

- Dívky – bez rozdílu věku.
- Mladší chlapci – ročník 1999 – 2005.
- Starší chlapci – ročník 1995 – 1998.

Závod byl zahájen v 8.15 hod. a ukončen ve 12.15 hod. Po ukončení závodu rozhodčí sečetli body jednotlivým závodníkům a výsledky jsou následující:

Dívky

1. místo	Kateřina Kopečková - Věrovany	208 bodů
2. místo	Iveta Řezáčová – Tvorovice	168 bodů
3. místo	Magda Přehnalová – Tovačov	88 bodů

Mladší chlapci

1. místo	Tomáš Číhal – Věrovany	535 bodů
2. místo	Marek Březina – Věrovany	264 bodů
3. místo	Martin Buček – Tvorovice	232 bodů

Starší chlapci

1. místo	Ondřej Vrtěl – Přerov	635 bodů
2. místo	Michal Palík – Chropyně	601 bodů
3. místo	Dominik Macháček – Věrovany	427 bodů

Samostatnou kategorií tvořila cena starosty města Tovačova za největší ulovenou rybu. Šťastným vítězem se stal Martin Buček z Tvorovic, který ulovil kapra o délce 51 cm.

Organizátoři závodů děkují všem sponzorům za věnované ceny a zvou všechny mladé rybáře na 9. ročník, který se uskuteční v červnu 2012 opět na Hradeckém rybníku v Tovačově.

**O.P.S. TOVAČOVSKÝ ZÁMEK
VYHLAŠUJE VEŘEJNOU SBÍRKU
NA ZHOTOVENÍ KOPIE TOVAČOVSKÉ MADONY.
č.ú. 154791810/0300**

**PŘÍSPĚT MŮŽETE DO KONCE MĚSÍCE SRPNA 2011.
DĚKUJEME.**

www.tovacovskyzamek.cz

Madona farního kostela v Tovačově patří k nejstarším a nejvýznamnějším památkám v našem městě. Třebaže dosud není jasné, jak a odkud se do Tovačova dostala, vešla do Dějin českého výtvarného umění od počátků do konce středověku (ACADEMIA 1984, str. 262 - 263). Zvědaví návštěvníci Tovačova ji v současné době neuvidí, je uschována v tresoru v arcibiskupském depozitáři v Olomouci. Podívejme se na ni alespoň očima pana učitele Josefa Dostála, kdysi památkáře okresu Přerov.

“Nejvýznamnější památka okresu je bezesporu Tovačovská Madona. Odborníci potvrdili, že vznikla někdy v době Karla IV. (1346 - 1378). Citlivě umělecky vyřezávaná socha z lipového dřeva představuje matku s dítětem na ruce. Je dílem neznámého umělce z období vrcholné gotiky asi kolem r. 1380. Socha je 148 cm vysoká s prohnutým bokem vpravo, což dává soše pro gotiku typický esovitý tvar. Umělec zahálil hlavu Marie do roušky, zpod níž splývají do týlu vlasy. Z ramenou se vine řasnaté roucho ladných záhybů, které vytváří u pravého boku trubcovité zvlnění. Na hrudi je šat sepjat kulatou sponou. Levá ruka je v poloze, jako by držela ratolest. Na pravé ruce Madony sedí dítě, Ježíš, se zdviženou pravíci. Tvář dítěte napovídá, že je dílem jiného autora než socha sama a z pozdějšího období. Až k nohám splývající šat lemují had se vztyčenou hlavou jako symbol dědičného hříchu. Tvary obou postav jsou jemně sladěny, což zvyšuje půvab a sličnost sochy. Nelze poznat, kdy byla socha silně pozlacená. Kdy a odkud socha přišla, se nepodařilo zjistit - snad za Petřvaldů? (Amand z Petřvaldu - známý příznivec umění), nebo již za Pernštýnů? (z přebytků Polyxeny Lobkovicové roz. z Pernštýna) či za třicetileté války? (to se zdá dost nepravděpodobné, Švédí spíš odváželi než zanechávali poklady), možné je též, že přibyla za pánů z Kumburgu jako svatební dar pro některou komtesku, i jiných možností může být celá řada”

**Srdečně Vás zveme na letošní Annínské hody, které se
konají**

**v sobotu 23. července 2011
na Ostrůvku v Anníně**

Letos si zasoutěžíme v těchto disciplínách:

- **O nejlepší annínskou buchtu**
Klepnutím lze upravit styl předlohy podnadsisů.
- **O nejoriginálnější pokrývku
hlavy**

**Těšíme se hezké počasí, vtipné modely klobouků, čepic, šátků a zmižovek,
na pekařské umění soutěží a na všechny, kteří se přijdou s námi pobavit.**

23.6.2011

Osadní výbor Annín

Pozvánka

**na vycházku po bojišti bitvy u Tovačova
z roku 1866**

Sobota 9. července 2011

Hlavní program:

- **10.30 hod. – zahájení u autobusového nádraží v Tovačově, odtud k pomníku Eduarda v. Behra**
- **13.00 hod. – položení věnce u ústředního pomníku**
- **ukončení vycházky kolem čtrnácté hodiny**

Akce se účastní několik vojáků v historických uniformách

Město Tovačov a Komitét pro udržování památek z války roku 1866

www.tovacov.cz www.1866.cz e-mail: komitet@1866.cz

Redakční rada Tovačovského Kamelotu pracuje v tomto složení:

Květa Zajíčková – odpovědný redaktor, e-mail kvetazaj@seznam.cz
PhDr. Marta Sedlářová – jazykový korektor
Eva Bouchalová – jazykový korektor
Mgr. Arana Nosálová – redaktor pro kulturu
Petr Kůrka – sportovní redaktor
Alena Skoupilová – redaktor, e-mail mu@tovacov.cz

Uzávěrka dalšího čísla bude 5. 9. 2011, příspěvky můžete zasílat elektronicky na uvedené e-mailové adresy nebo je odevzdat na sekretariátě MěÚ Tovačov.
Čtvrté číslo vyjde v září 2011.

Tovačovský Kamelot zaregistrovaný OÚ pod číslem PR 48 vydává MěÚ Tovačov, Náměstí 12, náklad 400 ks, tisk: Vydavatelství Brázda, Brěclav.

TOVAČOVSKÝ ZÁMEK o. p. s. pod záštitou Města Tovačov pořádá

XIV. NOČNÍ PROHLÍDKY ZÁMKU TOVAČOV

“OBRAZY ZE ŽIVOTA LIDU TOVAČOVSKÉHO
V PRŮBĚHU STALETÍ”

2. ČERVENCE 2011

Začátek prohlídek v 20.00 a pak každých 15 minut.

VSTUPNÉ: dospělí	90 Kč
děti	40 Kč
rodinné	200 Kč

Rezervace vstupenek od 20. 6. 2011 na tel. č. 737 860 568,
prodej 2. 7. od 19. 00 v zámeckém parku. Hudba k poslechu
a občerstvení zajištěno na vnitřním nádvoří.

www.tovacovskyzamek.cz

V sobotu 2. dubna 2011 bylo do svazku města Tovačova
přivítáno 10 dětí – 5 děvčat a 5 chlapců

Herzogová Michaela

Kiššová Aneta

Havelka Matěj

Ligurská Zuzana

Pírková Nela

Zbožínek Max

Kytlicová Tereza

Doležel Tadeáš

Gregr Tomáš

Benč Patrik

